

İslâm Medeniyeti

MECMUASI

ÜÇ AYLIK
DİNİ, İLMİ, EDEBİ
ARAŞTIRMALAR
MECMUASI

Cilt: IV, Sayı: 1
Temmuz 1979
Ramazan 1399

SAHİBİ

İSLÂM MEDENİYETİ
VAKFI Adına Başkan:
Selçuk ERAYDIN

Yazı İşleri Müdürü:
Dr. Câhid BALTACI
İdâri ve Teknik İşler:
Seyyid Ali Kahraman

Hattat-Ressam:
Turan SEVGİLİ

İdâre Yeri:

Bozdoğan Kemerli Cemal Yener
Cad. No: 132 VEFA/İST.
Telf: 28 02 30

Haberleşme ve Havaleler
PK. 1315 Sirkeci — İST.
TURKEY

Fiyâtı: 50 T.L.

Abone Şartları

Yurt içi: 150 T.L.

Yurt Dışı: 300 T.L.

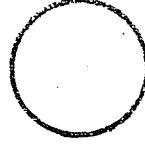

Türkiye Vakıfları

Kütüphaneleri

İslâm Ansiklopedisi

TEMmuz 1991

İÇİNDEKİLER

Tekrar Çıkararken
İslâm Medeniyeti 3

Sünnetin İslâm Hukukundaki
Yeri ve Önemi 7
Abidin Sönmez

Kâdi-asker Rûz-nâmçeleri'nin
Târihi ve Kültürel Ehemmiyeti 55
Dr. Câhid Baltacı

The Ottoman Archives as a
source for the Economic His-
tory of the Muslim Countries 101
Dr. Mustafa Bilge

Neşredilmeyen yazılar, is-
tenildiğinde îade edilir. Mecmu-
anın ismi zikredilmeden ictibâs
edilemez.

TEKRAR ÇIKARKEN

Muhterem Okuyucu,

Allah'ın izni ile tekrar huzurunuzdayız. Bundan dolayı Rabbimize hamdediyor ve Rasûlünü salât ü selâmla yâdediyoruz.

1967'nin Ağustos ayında neşir hayatına başlayan İslâm Medeniyeti Mecmuası, 16.8.1967-15.7.1968 tarihleri arasında I. Cildini, 15.8.1968 - 10.11.1969 tarihlerinde II. Cildini ve 3 sene fâsıladan sonra 25.10.1972 - 15.10.1973 tarihleri arasında da III. Cildini tamamladı. 36 sayı çıkmış olan mecmua, ilk olarak Türkiye Yüksek İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu tarafından çıkarıldı ve iki cild devâm etti. Daha sonra talebe imkânlarıyla çıkarmanın güçlüğü sebebiyle İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü Mezunları Cemiyeti'ne devredildi. Bir cildi de bu cemiyet tarafından çıkarıldı. Ancak cemiyet imkânlarıyla aylık bir mecmuayı yaşatmanın güçlüğü ve o zamanki cemiyetler kanunundaki vâki değişiklik yüzünden cemiyet idârecileri, mecmuayı bir vakıf kurarak çıkarmaya karar verdiler. Mecmuanın son sayısında bu kararlarını açıklayarak İslâm Medeniyeti'nin IV. Cildini İslâm Medeniyeti Vakfı adına çıkaracaklarını temennî ve ilân ettiler.

15.10.1973 tarihinde neşir hayatını durdurduğumuz İslâm Medeniyeti Mecmuası, Allah'ın inâyetiyle 11.4.1974 tarihinde adını «İslâm Medeniyeti Vakfı»na vererek bu vakfın malı olmuştur. Türkiyedeki bütün Yüksek İslâm Enstitüleri mensublarınınin müşterek malı olan bu vakfın senedinde gâyesi şöyle belirtilmiştir:

Madde: 2. Vakfın esas gâyesi olan «İslâm Medeniyeti»ni tanımak ve tanıtmak maksadı ile:

a) Matbaa, kütüphâne ve eğitim salon ve siteleri açmak, kurslar tertib etmek, bu nevî faaliyetlere yardımcı olmak.

b) İlmî ve tatbiki araştırmalar yapmak ve yaptırmak, teşvik etmek, bu istikâmette neşriyât yapmak, yapılanları desteklemek ve bu konularda müsâbakalar ihdâs etmek. tertib edilenlere katılmak.

e) Vakfın gâyesine uygun her türlü basın ve yayın faaliyetlerinde bulunmak.

c) Vakfın gâyesine uygun eğitim ve öğretim yapan müesseselere, öğretmen ve öğrencilere yardım etmek, burs, kredi veya borç para vermek, yurtlar açmak.

d) Yerli ve yabancı ilim adamları ve müesseseleri ile münâsebetler kurmak, konferanslar ve seminerler tertib etmek.

f) Aynı gâyeye hizmet eden diğer vakıf ve müesseselerle işbirliği yapmak.

g) Türk ilim adamlarını ve istidatlı gençleri İslâmî araştırmalar yapmak için yabancı memleketlere göndermek.

h) Araştırmacı âlimler yetiştirmek.

i) Yukarıda zikredilen hususların gerçekleştirilmesi için lüzumlu te'sisler kurmak, geliştirmek, kurulanlara yardımcı olmak.

Vakıf senedinden de açıkça anlaşılacağı gibi, İslâm'ı tanımayı ve tanıtmayı gâye edinen İslâm Medeniyeti Vakfı, bu hedefe ulaşmak için de İslâm'ın ve ilmin metodlarının dışında başka metodlara iltifat etmeyecektir. Bunun tabii neticesi olarak siyâsî, fikrî, dînî v.s. hizipleşmeler bizim dışımızdadır. İslâm ve ona giden ehl-i sünnet yolunu ise hizip kabul etmiyoruz. O halde ehl-i sünnet çizgisinde olan herkes bizim yanımızda, bu hatı şu veyâ bu menfaat yâhud düşünce ile zorlayanlar bizim dışımızdadır.

İslâm Medeniyeti, İslâm'ın iman ve anlayış temeli üzerine kurulmuş bir medeniyettir. Bu medeniyet, İslâm Milletlerinden belirli bir kavmin malı olmayıp, İslâm'ı kabûl eden bütün milletlerin müşterek malıdır. Keyfiyyet itibâriyle de bu medeniyet, hem İslâmî ilimleri ve bu ilimlerin tarih içinde gelişmelerini, hem İslâm dünyasına dışarıdan girerek gelişen ilimleri ve hem de bu milletlerin değişik kültürlerini ihtivâ etmektedir. Bu itibarla İslâm Medeniyeti, bütün İslâm dünyasının bir aynası

ve müslümanların Kur'an ve Hadis'ten kaynaklanan müsterek mesâilerinin mahsûlüdür.

Bu sebeple mecmuamızda bu medeniyetin bütün şubeleri ve onun gelişmesine yardımcı olan bütün kültürler tanıtılmaya çalışılacaktır. Başka bir ifade ile İslâm Medeniyeti Mecmuası, bir medeniyeti tevârüs etmek azim ve gâyesindedir. Binaenaleyh bu düşünce ve gayeye matuf her nevi araştırmaya mecmuamızda yer verilecektir. İslâmî ilimlerden olmasa dahi insafılığa hizmet edecek her çeşit ilmi araştırmaya da mecmuamızın sahifeleri açıktır.

Türkiyede ilmi araştırmaların yer aldığı mecmualar, umûmiyetle üniversitelerin fakülte veyâ enstitülerince nesredilirler. Yâhud da devlet desteğindeki bazı müesseseler tarafından çıkarılırlar. Bununla berâber ilmi araştırmalar yapmak ve bunları nesretmek hiç bir müessesenin inhisârında değildir. İslâm Medeniyeti Vakfı olarak biz, bu noktadan hareketle ilmi araştırmaları üniversiteler dışında da yaygınlaştırmayı ve bu araştırmaları nesretmeyi gâye edinmiş bulunmaktayız. Mecmuamız bu hizmeti ifâ edebilirse Türk-İslâm maarifine kendi çapında hizmet etmiş olacaktır. Bunun için üniversitelerde veyâ üniversiteler dışında bulunan ilim adamlarımızı ve araştırmacılarımızı İslâm Medeniyeti Mecmuası'na davet ediyoruz.

Mecmuamızın bu ilk sayısı, mübârek Ramazan ayına rastlamaktadır. Bu münâsebetle bütün müslümanların Ramazanlarını ve Bayramlarını tebrik eder, islâm âlemine hayırlar getirmesini dileriz.

İSLÂM MEDENİYETİ